

Standardy ochrony małoletnich w szkole lub przedszkolu – co powinny zawierać?

Z dniem 15 lutego 2024 r. wchodzi w życie przepisy ustawy z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1606). Na podstawie zamiany przepisów wprowadzona zostanie nowa instytucja – standardy ochrony małoletnich, określana również jako standardy ochrony dzieci. W niniejszym artykule przedstawione zostaną Państwu informacje na temat kwestii, które powinny zostać ujęte w formułowanych przez placówkę standardach ochrony.

Na wstępie należy jednak przywołać okoliczności, które stały się asumptem do podjęcia prac nad nowelizacją ustawy. Stanowiła ją tragiczna śmierć Kamilka z Częstochowy. Zauważono wówczas, że konieczne jest sformułowanie takich reguł prawnych, które pozwolą na zapewnienie dzieciom bezpieczeństwa na każdej płaszczyźnie życia, zaś organom, pracownikom placówek oświatowych i nie tylko dadzą narzędzia do zapewnienia należytej ochrony dzieci, nie tylko w trakcie prowadzonych zajęć. Nowe regulacje prawne mają zatem przede wszystkim na celu ochronę dzieci przed przemocą ze strony dorosłych jak i rówieśników oraz ustanawiają jasne zasady postępowania w przypadku stwierdzenia, że dziecko jest ofiarą przemocy.

Z uwagi na wagę niniejszych zmian zdecydowano się na wprowadzenie sankcji, w przypadku braku przygotowania przez zobowiązane podmioty standardów ochrony dzieci do dnia 15 lutego 2024 r. Zagadnienie kar i ich wysokości zostało poruszone w artykule znajdującym się na stronie internetowej naszej Kancelarii pt.: „Brak wprowadzenia standardów ochrony małoletnich – czy szkole grozi sankcja?”

Zasadniczą kwestią jest zatem fakt, co powinny zawierać standardy ochrony małoletnich?

Regulację w tym zakresie stanowi art. 22c Ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym, który stanowi, że standardach, w sposób dostosowany do charakteru i rodzaju placówki lub działalności, określa się w szczególności:

- 1) zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim a personelem placówki lub organizatora, a w szczególności zachowania niedozwolone wobec małoletnich;
- 2) zasady i procedurę podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego;
- 3) procedury i osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego, zawiadamianie sądu opiekuńczego oraz w przypadku instytucji, które posiadają takie uprawnienia, osoby odpowiedzialne za wszczynanie procedury “Niebieskie Karty”;
- 4) zasady przeglądu i aktualizacji standardów;
- 5) zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie personelu placówki lub organizatora do stosowania standardów, zasady przygotowania tego personelu do ich stosowania oraz sposób dokumentowania tej czynności;

6) zasady i sposób udostępniania rodzicom albo opiekunom prawnym lub faktycznym oraz małoletnim standardów do zaznajomienia się z nimi i ich stosowania;

7) osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielenie mu wsparcia;

8) sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego.

2. W standardach wprowadzanych w placówce lub miejscu prowadzonej działalności, o których mowa w art. 22b, należy określić także:

1) wymogi dotyczące bezpiecznych relacji między małoletnimi, a w szczególności zachowania niedozwolone;

2) zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet;

3) procedury ochrony dzieci przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci Internet oraz utrwalonymi w innej formie;

4) zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia.

Wyróżnione w treści Ustawy zasady stanowią ogólny zestaw zasad, które powinny każdorazowo zostać dopasowane do charakteru placówki, której będą dotyczyć. Wymaga zatem wyraźnego podkreślenia faktu, iż placówki oświatowe, w celu pełnej realizacji założeń standardów ochrony dzieci powinny tworzyć unikalny zestaw zasad i reguł w nich obowiązujących. Zatem obecny trend na tworzenie sztamponowych wzorów standardów dla placówek oświatowych jest niesłuszny, ponieważ placówki każda placówka funkcjonuje na inny sposób.

Artykuł przygotowany w ramach dotacji udzielonej przez Zarząd Powiatu Piotrkowskiego na realizację w roku 2025 zadań publicznych w zakresie powierzenia prowadzenia punktu nieodpłatnej pomocy prawnej, punktu świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej na terenie Powiatu Piotrkowskiego